
YANLIŞI ÖN PLANA ÇIKARMADAN DOĞRUNUN ÖĞRETİLMESİ

EYYUB APAK
Rehber Öğretmen &
Psikolojik Danışman

[Gebze Yunus Emre Anaokulu Resmî Web Sitesi](#)

[Okulumuzun Aktif Sosyal Medya Hesabı](#)

Yayınlanma Tarihi

16.01.2025

Değerli velilerimiz,

Yaşadığımız evren muntazam bir şekilde tesis edilmiştir. Kâinata var olan birçok unsurun manası ise zıddı ile bilinir. Zıtlıkların farkında olunmaması sahip olunan nimetlerin değerini idrak etmemizi güçleştirir. Örneğin; kara kışta; evsiz, barksız, soğukta, sokaklarda yaşam mücadelesi veren birisini gördüğümüzde içimiz acır ve sıcak bir yuvada yaşamamanın kıymetini anlarız. Açlıktan ve hastalıktan inim inim inleyen biçareleri müşahede ettiğimizde tokluğun ve sağlığın değerini hatırlarız. Bu örneklerden hareketle Yüce Yaratıcımız bizim hem kendimizi tanımamız hem de evreni daha iyi algılayabilmemiz için çevremizi zıtlıklarla donatmıştır.

Evet zıtlıklar öğrenme yolculuğumuzda önem teşkil etmekle birlikte eğitim sürecinde doğrunun karşısındaki yanlış olan; iyinin karşısında kötü olan; olumlunun karşısında olumsuz olan, güzelin karşısında çirkin olan zıtlıkları aşırı derecede ön plana çıkarmak suretiyle düşük muhakeme becerisine sahip işlem öncesi (3-6 yaş) ve somut işlemler (7-11 yaş) gelişim dönemindeki çocukları eğitirken; malayani şeylerin peşinde koşmayı ve sadece arzularımıza göre hareket etmemizi isteyen nefsimiz; bu gelişim dönemlerindeki çocukların anlatılan içeriğin son kısmındaki kısacık mutlu sona; iyiye, güzele veya doğruya odaklanmasından çok aşırı derecede vurgulanan olumsuz durumları zihinlerine kazımlarına ve hoş olmayan davranışlara yönelmelerine neden olabilir.

Klasik sistemde genellikle; hikayelerde veya masallarda yanlış, olumsuz, kötü, çirkin olan durumlar olayların büyük bir kısmını kaplamaktadır. Çocuğa bir doğru öğretilirken, dünya kadar problem davranış anlatılan konunun içinde vuku bulur. Şahsi görüşüme göre yüzdelik oran üzerinden ifade edecek olursam klasik sistemde; yüzde 30 iyi, doğru, güzel, olumlu içeriği aktarırken yüzde 70 oranında da kötü, yanlış, olumsuz, çirkin içerikleri aktarmaktayız.

Yukarıda en başta ifade ettiğim gibi evet yanlış bilmeden doğru idrak edilmez ama yukarıdaki oranları tersine çeviremez miyiz? Yani yüzde 70 oranında iyi, doğru, olumluyu, güzeli anlatıp sadece yüzde 30 oranında kötü, yanlış, olumsuz ve çirkin gibi zıtlık durumlarını aşırı vurgulamadan kaçınarak, ön plana çıkarmadan etkili öğrenme açısından veremez miyiz?

Bazı masal ve hikâye kitaplarının içeriği maalesef izlenmesini istemediğimiz bir video kadar olumsuzluklarla dolu olabiliyor maalesef. Yoğun biçimde vurgulanan hayaletler, canavarlar, cadılar, yaratıklar, sihirler, tuzaklar, kötü adamlar, problemler, çirkin davranışlar, korku dolu şeyler, alay etmeler, lakap takmalar, zorbalıklar, şiddet davranışları çocuğun algı dünyasında kötü bir iz bırakırken; gelişme kısmında genişçe yer alan bu olumsuzluklar bazen yanlışın pekiştirilmesi ile abartılarak, gülüşmeler içerisinde aksettirildiğinden dolayı çocuk hikâyenin sonundaki olumlu bitişe odaklanmaktan çok problem durumların etrafında takılıp kalabiliyor.

Yanlış, kötünün ne olduğunu çocuğun zıtlığı kavraması açısından elbette öğretelim ama lütfen yanlış ve kötüyü üstüne basa basa vurgulayan, adeta gözümüzün içine sokarcasına belirten, bu olumsuzlukların etrafında dönüp duran ve hikâyenin neredeyse tamamını kaplayan problemler yumağından ibaret olan içerikleri çocuklarımızdan lütfen uzak tutalım.

Doğruyu dolambaçlı yollara sapmadan, inişli çıkışlı tehlikeli yollara girmeden de anlatabileceğimize ve bu noktada yanlışın ön plana çıkarılmadan doğrunun anlatıldığı eserlere de araştırdığımız taktirde muhakkak ulaşabileceğimize inanıyorum. Zira henüz işlem öncesi ve somut işlemler döneminde olan çocuklar biz yetişkinler gibi kısacık mutlu sona odaklanamayıp, gelişme kısmının tamamını kaplayan problem girdabının içinde kaybolabilir...

Doğrunun yanlışla oranla çok daha öne çıktığı içeriklerle çocuklarımızı eğitebilmemiz dileğiyle...